

KONKURS GEOGRAFICZNY – GIMNAZJUM

Uczestnicy konkursu powinni się wykazać wiadomościami i umiejętnościami zawartymi w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla gimnazjum z geografii oraz ścieżek edukacyjnych: regionalnej i ekologicznej.

W czasie trwania konkursu uczestnicy winni być wyposażeni w przybory kreślarskie (linijka, kątomierz, cyrkiel), kolorowe kredki lub długopisy oraz kalkulator.

Na I etapie konkursu każdy uczestnik powinien posiadać atlas geograficzny.

I etap – Ziemia we Wszechświecie **Geografia fizyczna kontynentów i oceanów**

Wiadomości:

- Ziemia we Wszechświecie,
- ruchy Ziemi i ich następstwa,
- orientacja na Ziemi,
- mapa fizyczna kontynentów i oceanów,
- dzieje geologiczne Ziemi,
- budowa wnętrza Ziemi,
- procesy egzogeniczne i endogeniczne,
- sfery powłoki ziemskiej,
- bogactwa naturalne,
- zróżnicowanie środowiska geograficznego kontynentów i oceanów,
- relacje człowiek – środowisko,
- przykłady degradacji i ochrony środowiska przyrodniczego na świecie.

Umiejętności:

- wyznaczanie kierunków głównych i pośrednich,
- czytanie mapy poziomicowej,
- wykreślanie profilu hipsometrycznego,
- wyznaczanie linii grzbietowych i ciekowych,
- określanie wysokości względnych i bezwzględnych,
- obliczanie nachylenia terenu oraz spadku rzeki,
- wyznaczanie działów wodnych,
- wyznaczanie izolinii,
- konstruowanie i interpretacja krzywej hipsograficznej,
- przeliczanie wymiarów liniowych z zastosowaniem skali,
- obliczanie wysokości górowania gwiazd nad horyzontem dniach przesilen i równonocy,
- obliczanie rozciągłości południkowej i równoleżnikowej w stopniach i kilometrach,
- lokalizacja obiektów na mapie konturowej,
- ustalanie współrzędnych geograficznych w oparciu o wysokość górowania gwiazdy i czas miejscowy,
- obliczanie czasu strefowego i miejscowego (słonecznego)
- obliczanie temperatury powietrza i ciśnienia atmosferycznego na różnych wysokościach,

- sporządzanie i interpretacja klimatogramów,
- wyznaczanie kierunku wiatrów,
- interpretacja profili geologicznych,
- sporządzanie wykresów i diagramów,
- wykazywanie współzależności pomiędzy elementami środowiska naturalnego.

II etap Geografia społeczno – ekonomiczna świata

Obowiązują wiadomości i umiejętności etapu I oraz ponadto:

Wiadomości:

- podział polityczny świata,
- ludność i osadnictwo na świecie,
- gospodarowanie zasobami środowiska geograficznego,
- przemysł, rolnictwo i usługi na świecie,
- współczesne przemiany gospodarcze, społeczne i polityczne na świecie
- walory turystyczne świata,
- problemy integracyjne w Europie i na świecie,
- źródła konfliktów na świecie, ich przyczyny i próby rozwiązywania.

Umiejętności:

- przeliczanie wymiarów powierzchniowych z zastosowaniem skali,
- identyfikowanie i lokalizowanie obiektów na mapach konturowych, ogólnie geograficznych i tematycznych świata,
- odczytywanie i analizowanie danych zapisanych w postaci tabeli, wykresu, mapy, planu, diagramów i schematów,
- obliczanie gęstości zaludnienia, współczynnika przyrostu naturalnego, przyrostu rzeczywistego,
- obliczanie salda migracji i jego interpretacja,
- kreślenie i interpretacja piramidy wieku i płci,
- obliczanie wskaźnika urbanizacji,
- obliczanie salda obrotów w handlu zagranicznym,
- dostrzeganie zależności między środowiskiem naturalnym a życiem i działalnością człowieka.

III etap Geografia fizyczna i społeczno - gospodarcza Polski ze szczególnym uwzględnieniem województwa podkarpackiego

Obowiązują wiadomości i umiejętności I i II etapu oraz ponadto:

Wiadomości:

- mapa fizyczna Polski,
- zróżnicowanie środowiska geograficznego Polski i województwa podkarpackiego,
- formy ochrony przyrody w Polsce,
- przykłady degradacji i ochrony środowiska przyrodniczego w Polsce i województwie podkarpackim,

- podział administracyjny Polski,
- ludność i osadnictwo w Polsce,
- przemysł, rolnictwo i usługi w Polsce,
- współczesne przemiany gospodarcze, społeczne i polityczne w Polsce,
- potencjał ludnościowy i kulturowy Polski oraz województwa podkarpackiego,
- walory turystyczne Polski i województwa podkarpackiego,
- Polska na tle Europy i świata,
- województwo podkarpackie na tle Polski.

Umiejętności:

- odczytywanie z map informacji przedstawionych za pomocą różnych metod kartograficznych,
- lokalizowanie obiektów na mapie konturowej Polski i województwa podkarpackiego,
- projektowanie i opisywanie trasy podróży na podstawie map turystycznych, topograficznych i samochodowych,
- wyznaczanie i odczytywanie azymutu,
- opisywanie i wyjaśnianie specyfiki ludności, sieci osadniczej i warunków rozwoju gospodarki w Polsce i województwie podkarpackim.

Literatura:

1. Podręczniki i zeszyty ćwiczeń do geografii dla gimnazjum wydawnictw: Nowa Era (Ziemia nasza planeta, Geografia regionalna świata, Geografia Polski), Wiking, WSiP, M. Rożak (Planeta, Planeta Nowa).
2. Atlasy geograficzne świata i Polski wydawnictw: PPWK/Nowa Era, Demart, Wiking..
3. Flis J., Słownik szkolny – terminy geograficzne, WSiP, Warszawa.
4. Świat w liczbach 2010, WSiP, Warszawa.

Literatura obowiązująca na II i III etapie:

1. Artykuł wstępny "Wielkie miasta, wielkie szanse i jeszcze większe problemy", Geografia w Szkole, nr 1/2008, wydanie specjalne.
2. Hahn R., Nowy Jork, Geografia w Szkole, nr 1/2008, wydanie specjalne.
3. Herrleben H., Tokio, Geografia w Szkole, nr1/2008, wydanie specjalne.
4. Husa K., Wohlshlagl H., Bangkok, Geografia w Szkole, wydanie specjalne.
5. Menkhoff T., Singapur, Geografia w Szkole, nr 1/2008, wydanie specjalne.
6. Wallert W., Miasto Meksyk, Geografia w Szkole, nr 1/2008, wydanie specjalne.
7. Kubacka – Mróz J., Nowy Jork – Bangkok – Miasto Meksyk, Geografia w Szkole, nr 1/2008, wydanie specjalne.
8. Koman A., Rio de Janeiro, Geografia w Szkole, nr 1/2008, wydanie specjalne.
9. Kubacka –Mróz J., Rio de Janeiro – gra dydaktyczna, Geografia w Szkole, nr 1/2008, wydanie specjalne.
10. Sokalski K., Londyn, Geografia w Szkole, nr 1/2008, wydanie specjalne.
11. Wielkie miasta świata – quiz geograficzny, Geografia w Szkole, nr 1/2008, wydanie specjalne.

Literatura obowiązująca na III etapie:

Materiały związane z regionem Podkarpacia, zawarte na stronie internetowej <http://www.si.podkarpackie.pl>